

„EDINOST“

ishaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov vrsnic v petiti; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrsnic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m.č.

Čudno zahtevanje.

Novoizvoljeni državni zbor otvoril se je prestolnim govorom, kakor je tako običajno. Prestolni govor nam osnači pot, po kateri naj bi se gibalo parlamentarno delovanje v predstoječi šestletni dobi. Prestolni govor je list, na katerem so zapisane različne želje in namere onih gospodov, ki držel državno krmilo v rokah svojih. V prestolnem govoru našrtan je, sicer v ozkem okviru, a vendar velikimi črtami program vlade. Zato pa ves politični svet radovedno pričakuje vsakokratnega prestolnega govora.

Letos pa je bila radovednost naša še posebna. To pa ni čuda. V teh trenutkih je politično naše položanje tako čudno, kakor menda še ni bilo v vsej dobi ustavnega našega življenja. Bivši državni zbor opešal je in oslabil tako, da ni bil sposoben za kakoršni-si bodi uspešno delovanje. Mejsebojni odnošaji posamičnih strank in odnošaji teh strank do vlade postajali so od dneva do dneva zmedenejši, tako, da nismo vedeli, katera stranka je vladna stranka in na kateri strani je državnozborna večina. Prav za prav niti ni bilo več kompaktne večine — večino imeli so nezadovoljneži na svoji strani. Teh je pa bilo na vseh straneh v obilici. Seve, da je čudno te razmere provzročila vlada sama se svojimi prečudnimi naredbami, tikajočimi se prevažne deželne Česke. Taktiki vladini bil je v vodilo oni znani rek: Wasch mir den Pelz... In tako je prišlo do poloma v staročeški stranki in potem seveda tudi v državni zbornici: vlada same je pa sedela ne tleh, ne mej dvema, ampak mej večimi stolmi.

Vlada ni vedela, kaj bi počela s tako zbornico in zato si je mislila: položimo jo mej mrtve. Senzačen bil je vtis, ko je grof Taaffe nenadno in predčasno vpilnil luč življenja parlamentu našemu.

In razpisali so nove volitve. Ne vemo sicer, je-li bil grof Taaffe res tako najiven, da se je nadejal, da nove volitve zjasnijo in zbistrijo — v smislu namreč, kakoršnega

si on želi — parlamentarno naše položanje. Toda gotovo je, da se je hudo varal, ako se je temu nadejal. Stranke došle so v novo zbornico v približno istem številnem razmerju in goječe v srcu svojem iste nade in želje, za katere so se borile v prejšnji zbornici. Razmerje se je le v toliko premenilo, da so prišli v zbornico mesto popustljivih Staročehov z Riegrom na čelu, sami odlečni Mladočehi. Potemtakem soditi, se je stvar za grofa Taaffeja poprej na slabše nego na boljše obrnila.

V tem našem menenju potrjuje naš uprav vsebina letošnjega prestolnega govora, v kojem nam vlada indirektno priznava, da ni zmožna vrediti jezikovnega in narodnega vprašanja, da toraj ni zmožna spolniti v prestolnem govoru z leta 1879. dane obljube: izvesti in utrditi ravnopravnost vseh narodov. Zadnji prestolni govor je namreč v političkem oziru povsem brezbarven in apeluje na vse stranke in narode, da se izogibljejo narodnim in državnopravnim vprašanjem in ne spravljajo na dnevni red stvari, koje bi utegnile razburjati strasti in slabšati itak napete odnošaje mej strankami. Program vladin je povsem gospodarske naravi in se dotika socialne reforme. Mi smo gotovo zadnji, ki bi hoteli zaničavati veliko važnost gospodarskih vprašanj — vsaj gre tu za kruh velikim masam ljudstva — in slepi bi bili, ako ne bi videli, da socialno vprašanje že nestrpno trka na vrata naša. Ali vendar se ne moremo sprijazniti s programom vladinim, kar čemo nižje doli pojasniti.

Običaj je, da zbornica odgovori vladinemu programu s posebno adresom. V adresi tej označi zbornica svoje stališče nasproti vladinemu programu; pové nam, kako si misli vrediti delo svoje in pové, kateri vodilni misli nameruje slediti. Adresa je nekako veroizpovedanje zbornice v političkem, verskem, gospodarskem in socialnem pogledu. Naravno je, da vlada dela na to, da vsebina adrese odgovarja nje programu: soglaše mej vladinim programom in adresom zbornice bil bi velik vseh za

vlado. Vlada bi potemtakem želela, da je adresa zbornice v političkem obziru istotako brez barve, kakor je nje lastni program. Sedaj pa nastane vprašanje: so-li posamične stranke pri volji in jim je sploh možno pritrditi vladinemu programu? No, na to stran je stvar povsem jasna — prva seja adresne komisije dala nam je jasev odgovor na vprašanje to. Nemški liberalci pritrdili bi z veseljem vladini zahtevi, neneemški narodi pa nikakor ne. Ali motil bi se, kdor bi menil, da so nezemški liberalci odkritosrdni in da so se res znebili političkega svojega bitstva. O ne: po vsej pravici smo gori rekli, da stranke, došle v novo državno zbornico, goje iste želje in nade, kakoršne so gojile popred. Navidezna popustljivost nemških liberalcev je le zvit taktičen manéver, da bi omamili nenemške narode, da se za vedno odpovedo svojim opravičenim zahtevam. Tu se nam precej pokaže vsa nedoslednost, na kateri šepa čudno zahtevanje vlade — da namreč potisnemo v kot politična vprašanja — kajti namei nemških liberalcev so germanizatoriški in na vrhuncu njih želja stoji nemško nadvladje v političkem ali tudi v narodno-gospodarskem pogledu. In do tega vrhunca hoteli bi se prikopati — ker po ravni poti ne gre — po ovinkih: slovanški narodi naj bi zadremali in mej tem bi nemško-liberalna lokavost dovršila svoje delo. Potemtakem je navidezna popustljivost in miroljubnost nemških liberalcev istinito političen čin neizmerne važnosti. Gospodarska vprašanja na jeziku — političko hegemonijo v srcu. Gospoda so pri tem v jako ugodnem položonju: narodna ekzistencija jim sta že po vsem vladnem aparatu zagotovljena: oni torej ne riskujejo prav čisto nič, ako par let potrpe. Drugače pa je z nami Slovani.

Narodna ekzistencija nas Slovanov visi še vedno mej nebom in zemljo: vsaka ura, po nepotrebem zamujena, ali morda celo prespana, utegne nam postati usode-

polna. Še tako, ko neprestano čujemo in se borimo, potiskajo nasprotniki naši postajanje svoje globlje in globlje v dežele naše — glej novo italijanske štirirazrednico na okoličansko-slovenskih tleh — in trgajo nam košček za koščekom z našega narodnega telesa. Kako bi še le bilo, ako bi ugodili čudnemu zahtevanju vlade naše in bi se odrekli politički borbi? Odsev borbe vsacega naroda pa mora sezati v državno zbornico in poslancev naših dolžnost je, da z vso zgovornostjo svojo tolmachijo borbo to. Parlament je jedino mesto, kjer smemo povsem svobodno govoriti in kjer smemo neomejeno izraževati želje in težnje svoje. In mi naj bi se odpovedali tej pravici? Čudno zahtevanje to. Ekscelencja grof Taaffe spravi naj nas v tako ugodno položanje, v kakoršnem se nahajajo gospoda Nemci in pritisnemo ga tudi mi na spravoljubiva svoja prsa in podpišemo z obema rokama adresom brez politične barve. Poprej pa nikakor ne! Dokler nam ne da tega, kar nam osnovni zakoni zagotavljajo in kar nam je on sam obečal leta 1879., ne moremo in ne smemo ugoditi njega čudnemu zahtevanju. —t—

Narodna enakopravnost in drž. uradništvo.

„Mir bodi mej mojimi narodi“ — izrekel je presv. cesar Fran Josip I. Mir naj bi vladal po vseh državnih kronovinah in raznovrstni narodi, živeči pod Njega žezlom, naj bi se spoštovali in v miru živeli mej seboj.

Res lepo bi bilo tedaj v naši različnonarodni državi, ako bi povsod vladal tak mir in sporazumljenje, ako bi oholi Nemec ne zatiral in zaničeval ponižnega Slovanaka bi Lah ne pital s panslavistom vsacega Slovenca in Hrvatata, ki se drzne govoriti v svojem jeziku ter si sem ter tja celo dovoliti zahtevanje po pravicah, katere nam pripadajo; ako bi šopirni Madžar

marsikaj. Ljubezen mej njima je bila iskrena.

S pomočjo debele gorjače poskušal je Jan hoditi po vasi, ki je je dobro poznal iz prejšnjih let. Tudi v trg je hodil sam, le ob nedeljah ga je vodil oče. Tako smo ga videli v početku povesti. Ob delavnikih pa je hodil sam dan za dnevom k sv. maši, klečal je na stopnici oltarja Matere Božje in iskreno molil.

Ljudje so se ga privadili. Vsak ga je rad ogovoril. Svoje poprejšnje znance je rad obiskoval v domači vasi. Povpraševal je vsakovratne reči, katerih ni zamogel videti, kako je to in uno.

Bil je dobra duša. Nikomur ni rekel žal besede, še manje, da bi bil komu kaj žalega storil.

Le ako je slišal koga zakleti — posebno pa se strela — zavihtel je debelo gorjačo v rokah in pomnil bi jo bil tisti, kateremu bi bila zapela po plečah. Debele gorjače pa se vsakdo boji. In se strela ni nikdo več krel v naši vasi. Izgnal jo je iz vasi — Gorčev slepec.

PODLISTEK.

Goričev slepec.

Povest. Spisal P. M.

IV.

(Konec.)

Tako je govoril Jan. Tovariši in znanci njegovi so vedeli, kaj se je bilo zgodilo; kako sta ga dobra roditelja grajala. Vedeli so, da je Jana zadela sodba, katero si je onega dne sam izustil. Strela, katero je imel vedno na jeziku, končala ga je. Smilil se jim je ubogi Jan. A tolažili so se, da Jan ni bil ubupal, marveč nasprotno — kazen ga je poboljšala. Telesno je skoro mrtev, a na duši je pričel še le pravo življenje.

Po dolgem molku izpregovori Jan zopet se solznimi očmi:

„Upam, da bode dobra mati moja v nebesih Boga prosila za zgubljenega sina, katerega je milost božja privedla zopet na pravo pot proti domu — namenjenemu vsem ljudem onkraj groba!“

„Le eno željo imam še. S to se obračam do vas, dragi rojaki moji, posebno do

tebe Matic moj. Bodite tako dobri, izkažite mi to ljubav ter spravite me domov. Vi ne veste, kako bi bil potolažen, ko bi še kedaj videl, — ne videl več ne bom domačega svojega kraja, pač pa, da bi v domači mi zemlji truplo počivalo. Težka, pretežka bi mi bila tuja zemlja!

Radovoljno mu obljubijo prijatelji, da so pripravljene vsreči njegovi želji.

V.

Bližala se je obletnica one nedelje, ki je bila tako osodopolna za Gorčevega Jana. Plesa pred mostom pa letos ni bilo. Županstvo ga ni hotelo dovoliti. Uzroka je imelo za to. Zadoščevalo je spomniti mladence edinega slepeca v občini in mladenči so se vrnili brez dovoljenja, — a brez godrnjanja, katero bi ne bilo izostalo, ako bi ne bili ganjeni po usodi slepega Jana. Tako so pokopali in odpravili starodaven ples pred mostom našega trga. Soča pa teče odslej kakor doslej po čozki strugi, nič jo ne zadržuje, če tudi so odstranili javen ples, ki ni bil v drugo, nego v pohujšanje, v telesno in duševno nesrečo.

Bila je prijetna pomlad. Narava se je bila zopet oblekla v pražnjo, zeleno —

belo oblačilo. Sadno drevje, katerega je Soška dolina bogata, bilo je v najlepšem cvetju. Bučele so brenčale po njem in našale si gnezda za prihodnji zarod.

Na južnem konci vasi stoji nizka Gorčeva hiša. Pred njo je malo dvorišče, pokrito čez in čez z latnikom vinske trte, ki daje prijetno kaplico — cevédin. Za hišico se rasprostira precejšnja njiva, ki služi ob enem za vrt. Pred hišo sloni navadna lesena klop. Na njej sedi sè zavezano glavo Jan, Gorčev mlajši sin.

Pripeljali so ga bili tovariši domov tamo o sv. Martinu. Dolga pot in še ne prestana bolezen spravila ga je zopet na posteljo. Bati se je bilo, da ga poneso k sv. Ani za materjo. Krepka narava in dobra postrežba sta pripomogli, da je prestal dolgo zimo in da se mu je povračalo ljubo zdravje v istej meri, kakor je prihajala spomlad v deželo.

Vstajal je že; stari oče ga je vodil pred hišo na klop, kjer je sedeval več ur zaporedoma na blagodejnem solnci, katerega žarke pa ni mogel gledati. Stari oče mu napravlja debelo gorjačo kot spremjevalko pri hoji. In govorila sta oče in sin

v blato ne tlačil Slovakov in Hrvatov ter jih hotel na vsak način prekrstiti v Ogrce. Res lepo bi se živelo tedaj v Avstriji in ne bi nam trebalo, da se mučimo in natezamo za vsako ped naše zemlje; našim poslancem ne bi bilo treba si pluč napihovati, da razmotajo tñkó pereče narodnostno in jezikovno prašanje ter dokazujejo nasprotnim zastopnikom krivice in gorostasnosti, ki se godé slovanskemu življu na vseh straneh. Kolikim vnebovpijočim tožbam bi se izognili, ako bi v nas zavladal res mir, kakoršnega si želi presviti vladar!

Je-li pa takšen mir mogoč? Vlada sama si je napravila načrt za izvršitev tega miru. Ustavni zakonik v svojem §. 19. dovolil in zajamčil je vsem avstrijskim narodom v jezikovnem obziru enake pravice. Vsak narod je v Avstriji ravnopraven, vsak narod ima z drugimi enake dolžnosti in pravice.

Že je preteklo več nego četrstoletje, odkar nam je tedanja vlada s privoljenjem liberalnih Nemcev zajamčila ta prava, a še se ta niso izvršila: mi Slovani še vedno hrepenimo po izvršitvi enakopravnosti ter v dosedanjih poskusih uvidevamo le prav majhen začetek, prav majhne drobtinice, na katere se pač naši poslanci ne morejo s ponosom sklicevati, čeprav so tudi te pridobili le z velikim trudom in naporom. Drobtičice so sramotne za naš rod, ki enako z drugimi nosi težke davke ter prelija svojo kri za drago domovino.

Resnico tega občutimo nad vsemi pokrajinski Slovenci, osobito pa mi Tržačani, predani sovražnemu nasilstvu tu gospodujoče stranke. Na Kranjskem dovolili so narodu našem vsaj drobtine, ali pri nas še teh nimamo in molčati bi morali, ako nas Italijan tlači ter nam učinja vsakovrstnih krivic; ni besedice ne bi smeli črhiniti, ako nas žali v naših najsvetejših občutkih ter nas polagoma a sigurno potajčuje ter pridružuje svojemu narodu. In vendar smo tržaški Slovenci najzanesljivejša zaslomba in branik avstrijskega domoljubja na Primorskem; mi smo bili, ki smo od nekdanj branili to našo zemljo nasilnih neprijateljev, koji so jo napadali ter hoteli ugrabiti Avstriji. Ali nasprotnike naše avstrijska vlada podpira in goji, a nas očitno prezira ter pušča, da se slovanščina utaplja v morju italijanstva.

Videča velikanske krivice, ki se nam učinjajo od strani italijanskih nasprotnikov, morala bi pač modra vlada ščititi svoje najzvestejše podanike; opirajoča se na dotične paragrafe ustavnega zakonika, morala bi zavrniti vsakega, ki hoče siloma mej nami širiti svojo narodnost in pogubni vpljiv. Ali žal, tega še nismo opazili, pač pa beremo dan na dan po tržaških laških časopisih najsurovejše napade na narodnost našo, šege in običaje; v mestni zbor-

nici čuti moramo neprestana hujskanja proti nam; ali slavna vlada molči in trpi. — Ali ne samo to. Pravice se nam kratijo v mestnih šolah in uradih, kjer je naš jezik akoraj celoma tuj. Isto ali vsaj slično opazujemo tudi v šolah in uradih, po državi upravljanjih. —

O šolstvu niti ne govorimo. Omeniti hočemo le žalostne resnice, da se nam na naše slovenske uloge in prošnje tudi od državnih uradov odgovarja v laščini in nemščini. Izjemo imamo menda samo v tuk. sodišču, kjer se naš jezik nekoliko več v obzir jemlje. Nikakor pa tega ne ne vidimo pri pol. vodstvu in pri finančnem ravnateljstvu, kjer kraljuje še vedno nemščina in laščina.

Pred očmi imamo natečaj fin. ravnateljstva v Trstu, s katerim se razpisuje več mest uradnikov pri c. kr. carinskem uradu. V natečaju stoji mej družim, da morajo prosilci dokazati „posebno (inbesonders) znanje deželnih jezikov“. Katere jezike smatra dotična oblast deželnimi, sicer ne vemo, spominjemo se pa, da smo nedavno prinesli v našem listu pritožbo slov. tržaškega trgovca, ki se je drznil napraviti nek izkaz v slovenskem jeziku. Dotični uradnik ga je zavrnil, da on tega jezika ne umeje. Prašamo za to: ali je zahteva po znanju deželnih jezikov namreč: italijanščine, slovenščine in hrvatščine poleg nemščine resnična ali samo prah v oči? V Dalmaciji se zahteva, da carinski praktikanti napravijo jedno skušnjo iz računstva v srbo-hrvatskem jeziku ter s tem dokažejo popolno znanje dotičnega jezika. Kaj pa v Trstu in drugod po Slovenskem? Zadosti je menda, da zapišejo v prošnjo, da razumejo deželne jezike! V tem ko se pa v državne službe sprejemajo Nemci brez znanja družih jezikov, ne sprejme se noben Slovan brez brez znanja blažene nemščine. Kdo na tem najbolj trpi? Slovanski narod sploh, ki je potiskan v kot, ker — vlada še noče slišati o izvedenju jezikovne ravnopravnosti!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Iz državnega zbora. V seji dne 27. t. m. obravnavali so o poslancu Hajeka predlogu, da se premeni obrtni red in obrtna novela. Poslanec Gessmann, Kaizl in Lueger potezali so se, da se razširi nedeljni počitek. Lueger jc za to, da se ločijo obrtniške zbornice od trgovinskih. Menger brani liberalce pred raznimi očitniji in nasvetuje, da se skliče enketa gledé nedeljnega počitka. Hajekov predlog izročili so obrtnemu odseku. Poslanca Jacques in Roser utemeljujeta predlog, da se odškodujejo nedolžno obsojeni. Posl. Jacques

priporoča predlog svoj, da se premeni kazenski red in omeji objektivno postopanje v tiskovnih zadevah. Predloga izročita se odseku za kazenski zakon. — Adresna komisija gospodske zbornice vprejela je jednoglasno načrt adrese, kojega je izdelal grof Falkenhayn. Poročevalcem so izvolili grofa Falkenhayna. Ta načrt proslavlja cesarja kot pravega očeta avstrijskih narodov in modrega čuvarja vnanjega miru; pritrjuje zahtevi prestolnega govora, da narodi mirno drug poleg drugega žive. Adresni načrt izraža željo, da bi se vladi posrečilo, uglasiti nasprotstva na Češkem. Načrt želi, da se uredi trgovinsko-politiški odnošaji do inozemstva, da se ohrani ravnotežje v državnem gospodarstvu, da se preosnujejo neposredni davki in da se kolikor moči hitro reši valutno vprašanje. Najtrdnjša podlaga človeške pravosti je prava versko-cerkvena vzgoja; adresni načrt pozdravlja torej z veseljem napovedane, javnega pouka tika-joče se predloge, kajti po njih se je nadejati zboljšanja socialnih razmer. Zadnji odtavki adrese povdarjajo zopet potrebo, da se spravijo razne ideje v soglasje in osigura uspeh naporom za zboljšanje družbenega položaja in za pospeševanje blaginje narodov, koje srce cesarja vse jednako ljubi in koji naj bi jednako merno uživali pravice in dobrote ustave. Načrt ta pride dne 30. aprila pred gospodsko zbornico. — Gospodarski odsek državne zbornice obravnaval je o avstrijsko-italijanski trgovinski pogodbi. Trgovinski minister je rekel, da dosedanja pogodbo treba premeniti, kajti mnogo je želja, na koje se leta 1887. ni oziralo. Potemtakem ne kaže kar podaljšati dosedanja pogodbo. Poročevalcem so izvolili barona Schweglja. Najprvo pa pride na vrsto trgovinska pogodba z Nemčijo.

Vnanje države.

Umrl je veliki knez Nikolaj starejši. K pogrebu odpelje se tudi knez črnogorski.

In zopet je izginil s pozorišča jeden istih mož, ki so ustvarili sedanjo veliko Nemčijo, umrl je maršal Moltke. Moltke se je porodil leta 1800, bil je torej v 91. letu svoje dobe. Umrl je ob 9^h/4 uri zvečer, a udeležil se je istega popoldne seje v gosposki in poslanski zbornici. K pogrebu se odpelje načelnik avstrijskega generalnega štaba in deputacija polka, kojega imetnik je bil pokojnik.

Volitve v poslansko zbornico rumunske so završene; voljenih je 103 vladnih kandidatov, 40 opozicionalcev in za 40 mandatov vršile se bodo ožje volitve.

Povodom bližajočega se 1. maja vre posebno v delavskih krogih italijanskih. V Neapolju so zaprli 22 oseb radi hujskanja v ta namen, da se dne 1. maja

uprizori kaka rabuka. Zasegli so mnogo revolucionarnih pozivov, namenjenih vojakom. — Stavci so sklenili, da rečenega dne ne delajo. —

DOPISI.

Iz materijske občine, dne 25. aprila [Izv. dopis] Res: osebnosti in vedne tožbe, kako trdo postopajo naši narodni protivniki proti narodnim boriteljem našim, gotovo ne ugajajo posebno občutljivemu srcu. Ali boli nas vender ne toliko, ako neverško sovrašтво izvira iz nasprotnega tabora. Peče pa nas veliko bolj, ako nasprotstvo prihaja iz domačega tabora.

Ni vse zlato, kar se svoti. Kaj ne, slavna gospoda?! — Neverjetna vam je bila vest, da ima velezaslužni č. g. Spinčič nasprotnega kandidata. Vem, da vas je vest ta tembolj presenetila, ker isti je bil mož v slovenski koži. — Resnično, presladke so besedice; ali kaj pravi srce?

Omenjalo se je sicer o tem, toda le površno, češ: le mimo le mimo! To ni prav in nas ne privede do trdnega zdravja, ako se bojimo dotakniti se skeleče nasrane. Tudi malo darilce, položeno na oltar narodne koristi, ne opere še grdega madeža. Tudi darilce za narodno stvar ne daje nam pravice, pošiljati nasprotne agitatorje v deželo, itak prenapolnjeno z italijanskimi agitatorji. Eden izmed teh agitatorjev je danes Slovenec, jutri Lah, ali prav za prav sam ne ve, kaj je. V Buzetu je prepeval celo laške pesmi. — Gospodje v Poroču so jih bili kaj veseli, ker poznajo sobičnega omahljivca. No, dan volitve se je vendar spoznalo, kedo več velja: prokleti „far“ ali pa zlato tele. Gospodu P... ne vem, kako dé — vled danega mu glasu. Menite-li gospodje duhovniki in učitelji iz Pomjanščine, da se vašim kolegom tukaj bolje godi?! Oh ne! Žalostneje je, ker to zatiranje prihaja od sladkega Slovenca. Ravno čitam iz vaših krajev dopis, v katerem najdem žali Bože resnične stavke. Gospodje Lah! žive samo od potu slov. kmeta; zato pa jih hujskajo proti duhovnikom in učiteljem, ker vedo, da ako te poslednje očrne in omrže pri kmetu — ostane ljudstvo brez svetovalcev in da jim bode kaj lahko tlačiti je. Vled tega se hujska proti duhovnikom in učiteljem. Na tem stališču stoji tudi pri nas marsikdo. Tudi našim gospodom prideva se pri vsaki priliki ne baš laskave naslove. Čujte! V zadnji občinski seji izustil je nekdo: Učitelji so naši hlapeci! In drugi so se nasmehnili prav sladko vskliku tomu.

In možje takih nazorov hoteli bi veljati za voditelje naše! Bog pomoz! do razsvetljenja!!

Ob štiristoletnici prve knjige, tiskane kirilskimi pismeni.*)

Vsem izobraženim Slovanom morala bi biti dan denes kirilica ravno tako dobro znana v branji in pisanji, kakor latinica, saj jim rabi in prva in druga uže več nego tisoč let. Temu, žali Bog! ni tako, kajti vsled raznih vlijanj (uplivanj) in neprijaznih razmer znajo bolje tujo, nego domačo knjigo; a megle, ki so pokrivalo svete naše drevnosti (starine), prše se dalje in dalje in upati smemo, da procvete v vsej svojej lepoti književnost naša.

Letos obhajamo štiristoletnico, odkar je bila kirilicoj tiskana pri Fiolji v Krakovem prva slovanska knjiga, namreč Oktojh (Osmoglasnik). V proslavljenju tega, za slovansko književnost prevažnega momenta in v olajšanje učenja staroslovensčine in drugih slovanskih jezikov, pisanih kirilicoj, prinašamo za poskušnjo kirilskimi pismenkami krasno slavodatkó: „Kmeškej hiši“ divnega našega pesnika Šimna Gregorčiča.

Stefan Vuk Karadžičeve „graždanice“ nismo se mogli oklenoti, ker je, kakor se vsaj nam dozdeva, nedostatna ne samó za našo slovensčino, temuč celó za srbsčino (ali hrvaščino), in morda bi umestno bilo, da se ona, zlasti na kolikor se dostaje glasov а, ж in љ, povrne v poprejšnje stanje, saj glasi se

- srbski E n. pr. v besedah: земля (terra), жена (mulier), gotovo drugače, nego v besedah: ser (gener), ali knez (princeps);
- srbski y n. pr. v besedah: муза (musca), узо (auris), povsem drugače, nego v besedah: муна (lana), ali вир (vir) in vrh tega kotalo bi pisme љ vse nektravo sicer, a venderle ljuto vojevanje med dalmatinskimi ikavci, bosenskimi jekavci in banaškimi ekavci.

*) Popolnjeni ponatis iz „Slovenskega Sveta“ št. 7., 1. 1891.

Poprijeli smo se torej stare kirilice, kajti jedino v njej nahajamo vsa pismena za izraževanje vseh glasov denašnje naše slovensčine.

Pri tem vodila so nas ta-le načela:

- Slovo z izpuščamo koncem soglasnikov, ker menimo, da brez njega lahko izhajamo v nove slovensčini;
- na mestu poluglasnika љ, odnosno њ, n. pr. v besedah: гъдѣць, рѣдѣць i. t. d. stoji blagoglasnejši samoglasnik e, tedaj гдѣдѣць, рѣдѣць, ker se nahaja le ta samoglasnik na mestu poluglasnika pri vzhodnih Slovincih (na Štirskem, Hrvaškem in Ogerskem);
- da se stvar preveč ne oteži, stoji
  - kakor v novejši ruščini, odnosno bolgarščini, povsod pisme м za staroslovensko љ;
  - v nominativu plurala pri moškej deklinaciji tudi po soglasnikih, ne omenjenih ad l., pisme и namestu м, n. pr. „рабѣ“ na mestu novoruskega „рабы“;
- staroslovenska pismena: а, ѡ, — ж, ѡ in ѡ naj se izgovarjajo po današnje, n. pr. сѡвѣт, kakor svät ali svät (sanctus), гѡсѣ, kakor gós, guós ali góus (anser), аѡн kakor lep na Goriškem, Koroškem in Štirskem, ali lejp na Dolenjskem (pulcher) i. t. d.;
- po c, č, š, ž, j in oziroma r (gder mu sledi j) stoji v lokalni singulara, odnosno pri ženskem spolu, tudi v dativu singulara načinom staroslovenskim и na mesto ѡ;
- po g, h, k, c, č, š, ž, j in r stoji na podlagi staroslovensčine in z ozirom na novo ruščino, odnosno bolgarščino и na mesto ѡ.

Kiriliska azbuka je nastopna:

Tisk.	Pisava	Latinica	Izgovor
А а	А а	A a	азъ
Б б	Б б	B b	буки

Tisk.	Pisava	Latinica	Izgovor
В в	В в	V v	вѣди
Г г	Г г	G g	глаголь
Д д	Д д	D d	добро
Е е	Е е	E e	естъ
Ж ж	Ж ж	Ž ž	живѣте
З з	З з	Z z	земля
И и	И и	I i	иже
І і	І і	I i	i
Й ѡ	Й ѡ	J j	и съ краткой
К к	К к	K k	како
Л л	Л л	L l	люди
М м	М м	M m	мыслѣте
Н н	Н н	N n	нашч
О о	О о	O o	онъ
П п	П п	P p	покой
С с	С с	S s	слово
Т т	Т т	T t	твердо
У у	У у	U u	уекъ
Ф ф	Ф ф	F f	фертъ
Х х	Х х	H h	хѣръ
Ц ц	Ц ц	C c	цы
Ч ч	Ч ч	Č č	черъ
Р р	Р р	R r	рцы
Ш ш	Ш ш	Š š	ша
Щ щ	Щ щ	šč	ща
Ъ ѡ	Ъ ѡ	(jor)	ерь
Ы ѡ	Ы ѡ	y	еры
Ь ѡ	Ь ѡ	(jer)	ерь
Ѣ ѡ	Ѣ ѡ	je	ять
Ѥ ѡ	Ѥ ѡ	e	э

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“. ima v nedeljo dne 3. maja t. l. ob 10. uri predpol. svojo sejo v prostorih „Del. podp. društva“. Na dnevnem redu je poročilo o vsprejemu deputacije okoličanov pri cesarju, imenovanje zaupnih mož društva in nekatere druge stvari. Gg. odborniki in namestniki so prošeni, da se polnoštevilno udeležijo te seje.

Deputacija okoličanov, obstoječa iz gospodov: Ivan Nabergoj, dr. A. Sancin, Anton Trobec, Ivan Marija Vatovec in Ivan Martelanc, katera se je v ponedeljek dne 27. t. m. v zadevi nove užitninske črte poklonila premilostljivemu cesarju, bila je izredno prijazno vsprejeta. Voditelj deputaciji, g. Nabergoj nagovoril je Njeg. Veličanstvo sledeče: „Prebivalci trž. okolice odposlali so nas do Najvišjega prestola, da izprosimo pomoči gledé po finančnem ravnanstvu namerovane nove užitninske črte. Ako bi se črta ta uresničila, pripadel bi večji del okolice, torej tudi jako oddaljena sela, zaprtemu mestu. To pa bi uničilo uboge prebivalce okolice materijelno in duševno, kakor bi tudi državi sami škodovalo. Obrachamo se torej do Vašega Veličanstva za najudanejšo prošnjo, da bi Vaše Veličanstvo blagoizvolilo vladi ukazati, da pri določevanju nove užitninske črte za mesto tržaško jemlje ozir na deželne odnose okolice in da se okolica ta ne pridruži zaprtemu mestu“. Po odgovoru cesarjevem smemo se nadejati, da vendar kaj dosežemo ob važnem tem uprašnji. Deputacija poklonila se je tudi njegov. ekscelenci ministru-predsedniku Taaffe-ju, finančnemu ministru g. Steinbachu in predsedništvom nekotih državnozbornih klubov. V zadevi tej odposlali so okoličani te dni peticijske na državni zbor. Gg. državne poposlance prosimo prav iskreno, da se zavzamejo za to stvar, kajti okoličani so uničeni v materijalnem pogledu, ako se v polni meri izvrše namere vlade. In kaj bi sledilo materijalnemu propadu, pogode lahko gg. poslanci sami. Zadeva ta je torej važna z ozirom na celokupnost naroda našega.

Umrla je v Rojanu pospa Marija Piščančeva, skrbna vzgojevalka svojih otrok in gospodinja rodoljubni družini.

Tako se spopolnjujejo obljube! V Trstu obstoji pekova zadruga. Zadruga ta se je osnovala pod pokroviteljstvom in posredovanjem magistrata v oni dobi, ko so pekovski delavci hoteli uprizoriti občni štrajk ter v ta namen osnovati svoje posebno društvo. Takrat sti mestna in policijska oblast pripoznali, da so velika večina pekovskih delavcev Slovenji ter obečalo se jim je, da se bode v zadrugi spoštovala jezikovna enakopravnost. Toda obljube te ostale so, vzlic vsem reklamacijam delavcev, le — obljube, kajti v zadrugi uraduje se izključno italijanski, katerega

jezika naši delavci ne poznajo. Sedaj se bliža zadrugi občni zbor in so se že razposlali računi kakor tudi različne potrebne glasovnice, tiskane v tiskarni Mortera. Tiskovine so seveda le italijanske. Temu smo se že nadejali, ali presenetilo nas je, da se je za te različne glasovnice uporabil skoro izključljivo bel, rudič in zelen papir. So-li morda barve te odgovor na zahtevanja slovenskih delavcev po enakopravnosti?! Mnogo delavcev je zavrnilo italijanske te glasovnice.

Slovenski obrtnik nam piše: Več slovenskih obrtnikov in trgovcev je teh misli, da bi se zopet kaj storilo za osnovo slovenske ljudske šole v Trstu, za kojoj šole že toliko časa brezuspešno prosjamo. Počakati pa smo hoteli, kaj poreče novi državni zbor. Ali po njega sestavi in povsem tem, kar se sedaj gori na Dunaju godi, je malo upanja, da se nam želja izpolni. In vendar je že skrajni čas, da bi se kaj storilo. Mladina naša se nam kviri v narodnem in moralnem obziru. Mladina ta ne spoštuje več starišev in nikoga družega. Po ulicah ne slišimo drugega nego sramotne besede, da človeka kar rudičica oblije. To je sad v Trstu vladajoče stranke. In zato potrebujemo krvavo šole, kjer bi se deca naša vzgojevala v verskem in narodnem duhu, kajti nočemo, da nam otroci vzrastejo poživljeni, ampak da nam postanejo — ljudje.

Od sv. Ivana se nam piše: Kakó dosledno deluje mestna oblast v poitalijančevanje naših okoličanov, priča nam to, da celó pri nastavljenji babice ne pasti iz vida politički moment. Pameten človek bi menil, da je neobhodno potrebno, da babica razume ljudstvo, kojemu služi; toda pri našem magistratu ne velja to zdravo načelo: k nam so poslali mestno babico, ki ne razume niti besedice slovenskega jezika, da-si je za to mesto prosilo več domačih ispitanih babic in se je celo gosp. župnik za to potegnil, da se imenuje babica, koja bi razumela jezik ljudstva. — In potem se gospóda jeze, ako jim očitamo, da so nam sovražni, in tožijo nas pri državnem pravdniku. Seveda: mi bi morali k vsemu molčati, potem ne bi bili hujskači!

Pri izletu pevskega društva „Adrija“ v Rocolu nabralo se je za podružnico sv. C. in M. na Greti 2 gl. 81 kr.; zaostali krokarji pri Čokeljnu 2 gl. v isti namen, pozneje ravno isti, sloveči vsprejem dveh krokarjev na visoko mestno šolo in na njih izpitu iz petja z odliko 40 kr.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji izbralo si je v svoji prvi redni seji za letni tečaj 1891, dne 22. aprila 1891, sledeči odbor: Predsednik: Jakob Žmavc, stud. phil.; podpredsednik: Anton Podpečnik, stud. med.; tajnik: Vekoslav Korkalj, stud. jur.; blagajnik: Fran Regally, stud. jur.; knjižničar: Anton Gvaiz, stud.

acad.; arhivar: Fran Janković, stud. med.; odbornik: Anton Mihalič, stud. med.; namestnika: Hugon Roblek, stud. pharm., Ivan Toporiš, stud. jur.; revizorji: Fran Goestl, cand. med., Josip Malerič, stud. med., Ivan Sbrizaj, stud. techn.

Vabilo k slavnosti telovadnega društva Prvaški Sokol v Prvačini dne 3. maja 1891. Vspored: I. Ljudska plesna zabava ob 3. popoldne na prostem z zelenjem okrašenih prostorih, v slučaju dežja v činiški dvorani. II. Sprejem deputacij došlih društev; 2. Pozdrav staroste; 3. „Sokol-ska“, poje pomnoženi moški zbor; 4. „Za Hrvate“ poje pomnoženi moški zbor; 5. „Danes tukaj jutri tam“ poje pomnoženi moški zbor; 6. Sredkanje treh dobitkov. III. Počitek in domača zabava v prostorih g. V Gregorič-a. Bengalični ognji. Po počitku nadaljevanja plesa, pri katerem bode svirala cela veteranska godba 24 mož. K obilni udeležbi vabi uljudno

Odbor.

Opozorjamo slavno občinstvo, da je jama v Divači dne 3. maja odprta. Ob tej priliki igra v jami izborna godba.

Odprava proste luke. „Presse“ piše: Avstrijska in ogrska vlada sti se dogovorili, da se v kratkem skliče avstro-ogrski carinarska konferencija v ta namen, da določi povodom odprave proste luke potrebne administrativne naredbe, osobito kar se tiče določitve mej obsežju, prostem carine in pravilnika za skladišča itd. Konferencija ta zborovala boče v prvi polovici meseca maja in sicer v Trstu in na Reki.

Tatovi so udrli v prodajalnico L. Jankoviča (ulica del Canale) ter pokradli obleke v vrednosti 150 gl. Bili so pa gospodje tatovi toli uljudni, da so vrata za saboj zopet zaprli.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisniku iz občine košanske: Ne moremo Vas prav umeti, čemu kažete, navoljo svojo radi dopisa v 32. številki našega lista. Nekoliko blagohotnih besedi v spomin pokojnemu učitelju — to morda vendar ni groh! V čast je pokojniku in v čast vsej občini, ako je res bilo takó, kakor nam je poročal naš dopisnik: Ako je pokojnika pohvalili, s tem pa še ni zanikoval zaslug njegove prednikov-učiteljev; žalil pa je celó ni nikogar. Vsaj Vam radi priznamo, da je bil pogreb pokojnega Leopolda Deklove še sijajnejši, ali vsake take besede ni smeli staviti na zlato tehtnico. Prav imate trditi, da ne gre posebna hvala onemu ki vrši le svojo dolžnost; ali ob odprtem grobu izrečemo radi lepo besedo o onem, koji se je ločil od nas — Poveste nam, da se je nedavno celo s prižnice doli neprijazno sodilo o našem listu No, verjemite nam, da smo g. kapelanu takoj odpustili krivično sodbo, dasi nam niti ne poveste, v kako obliko je sodbo to blagoizvolil poviti. Sicer bi Vas pa najuljudneje prosili, da bi na kateri-koli način obvestili r. kapelana, da ima naš list mej duhovniki lepo število prijateljev — in sotrudnikov — Kar se tiče tožbe Vaše, da prinašamo premalo poročil iz Vašega kraja, odgovorimo jednostavno: poročajte in pomagano bo Vam — in nam

5-10 goldinarjev

na dan gotovega zaslužka brez kapitala in riziko za vsacega, kdor se hoče baviti s prodajanjem postavno dovoljenih srečok in državnih papirjev. Ponudbe pošiljajo naj se pod „LOSE“ na: Annonen-Expedition von I. Danneberg, Wien, I. Kumpfgasse. 8 10

Naznanilo.

P. t. občinstvu naznanjam, da sem otvoril

na Dunaji, I., Kohlmarkt št. 22.

ELEKTROTEHNIČEN ZAVOD

Vsprejemam vsa dela, spadajoča v to stroko, upeljavajo električnega svetla, prenos električne sile in dr.

Cene računam najsolidnejše.

Vsa pojasnila dajem z največjo natančnostjo in hitrostjo. 1-8

J. ŠČUKA & Comp.

Razumnim možem

v starosti od 25-40 let, neoženjenim, zdravim in krepkim, ki so nemškega in tudi slovenskega jezika v besedi in pisavi popolnoma zmožni, in morejo dokazati, da je bilo njihovo dosedajno življenje neomadeževano, ter da je njihovegnotno stanje vredjeno, ponuja se z oddajo službe potovalnega zastopnika, kateri službi bi se morali zavsem posvetiti, in s katero je združena stalna plača s stranskimi dohodki, prilika si, ako se njih sposobnost dokaže, zagotoviti sigurno in stalna bodočnost.

Za to službo se pa naj le take osebe potegujejo, katere vsem tem zahtovam vstrezajo in ki imajo veselje do potovalnega posla in so vajene svoje dolžnosti z resnostjo, pridnostjo in žilavo vstrajnostjo izpolnjevati, pri čemur se pa tudi brezmadežno obnašanje zabeva.

Lastnoročne, nemško in slovensko pisane prošnje, katerim se morejo priložiti prepisni spričeval, se naj pošljejo pod „H.471“ v Gradol, poste restante. 10-9

Znaten postranski zaslužek,

koji se vedno večja in več let traja, dobe pripravne in zanesljive osebe, katerih prejšnje življenje pa mora biti neomadeževano in ki so v vedni dotiki z občinstvom. Dosluzeni žandarmi in podčastniki imajo prednost. Povprašuje se pod „G. S.1891.“ Graz, postlagornd. 20-25

Krasno uzorke na privatne naručitelje 20-11 badava i franco.

Jošte navidjene knjige uzoraka za krojače nfrankirano i uz ulozak od 20 for., koji će se nakon ovršene naručbe uračunati.

Tvari za odjela.

Peruvion i Dosking za visoko svećenstvo; propisane stvari za c. kr. činovničke uniforme, te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livrè; sukno za biljard i igrače stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, stvari koje se pere.

Plaíd za putnike od 4-14 itd. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čiste vunene sukne stvari nipošto jeftine cunje, štone ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

Iv. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna Austro-Ugarsko.

U mojem stalnom skladištu u vrednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici j-at pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od take malenih ostataka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi uz koju stotinu naručala uzorkah u kratko ništa preostalo, to je ono usljed toga prava slipeparija, kad tvrdeke sa suknom objelodanjuju uzorke odrezaka i ostataka, te su u takovih slučajevih odrezci uzoraka od komada, nipošto od ostataka; nakano takovog postupanja jesu bjelodane. —

Odrezci, koji se nedopadaju, zamjenjuju se il se povratki novac. Kod naručbe treba navesti boju, duljinu i cennu.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzette preko 10 for. franko. 11-24

Dopisuje u njemačkom, mađarskom, češkom, poljskom, italijanskom i francuskom jeziku.

Tisk.	Pisava	Latinica	Izgovor
Ю ю	Ю ю	ju	ju
Я я	Я я	ja	ja
Ө ө	Ө ө	f	ontá
У у	У у	U u	iknica
Ѧ		e(n)	
ж		o(n)	
Ѣ		jo(n)	
ѦѦ		je(n)	

К М Е Ш К Е Й Х И Ш И.

Можжна иѣси, не просторна,
Ии ставил та ужитник иѣ,
Боль но богата, си уборна,
Препроста селска хиша ты.

Ии ведед не палац огрожных,
Не их блеску не бжи славы;
А тебѣ, дом сельков скрожных,
Несмртен иѣнец рад бы зны.

Пач рѣс убог си, мал, незнатен;
А дси мал и не словит,
Како ты нам си благодатен,
Како ты нам си знаменит!

Помник ле рѣдек ше са дига,
Ки нам те давных дѣи гласник;
Шы наша си найстарша книга,
Правѣчен, жив нам споменик.

Правлица, агодбе правни давие,
Ты в реках чувши правдоост,
Правде нам онѣваш славию
Ии срц радост ии них брѣдност.

Ты шѣге старе си охранил,
Дѣдуе их по отци сын;
Ле ты наш язык си охранил,
Да иѣ загра нам га туйчина.

Кар час нам дал те давна дѣта,
Найвач обучал си нам ты;
Кар ады нам дате ии обѣта,
Под кмешкой стрѣхой са роди.

Та хиша нам те мати крувина,
Домово стебер те честит,
Ии кмешких хиш нам храна душна,
Ии кмешких хиш омыке свит.

Не в хиш можжечнег исиен свѣт,
Ки маржорнат их крыте кров,
Под иишкой стрѣхой в скрайней рѣвѣ
Ротен рѣшник те всѣх родов.

Ии не в дворанах богатинюв,
Кдер блеск богатства та слѣпи;
Кдер дож сельских те тринюв,
Рѣшени зор са нам блещи.

Кар жж небеса сж послала,
Да иѣчимх нас отжж гробов,
Всѣ мати кмешка те зыбала,
Ии кмешких сж вышли домов.

Од там нам кмешкеди глѣбокн,
Од там клиндари к небу нам,
Од там нам иѣсиники — пророки,
За дом борилци вси од там.

Ии иѣм, да то ии срѣчно веѣте,
Да споне всѣ нам раздроба,
Да дии нам прибора иѣсте, —
Тер наше прослава иѣте.

Зато ти слава иѣта бѣди,
Ои зыбел наших больших дѣи,
Небо ти тмѣжч срѣч присѣди,
Вес благодар на та раалии.

Наи ведро жиро бы жнѣла,
Нобен не забурии та вихар,
Огыбли са громов та стрѣла,
Занашай грозный ти пожар.

Да срѣчно в иѣк си бывалище
Крѣпостных жѣн, поштеных жжж;
Дай Бог ти славных жжж родице,
Да зыбел ше славнѣиных бжж!

Амуроний.

Tužnega srca naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, prežalostno vest, da je njih predraga mati, oziroma soproga, gospa

Marija Piščanec

danes opoludne vsled težke in dolgotrajne bolezni previdena se sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

V Rojanu, dne 28. aprila 1891.

Jožef Piščanec, soprog.

Just Piščanec, Josipina Piščanec, otroci.

VABILO.

Cesarjevič Rudolfova vilenica v Divači

bode v nedeljo 3. maja t. l. ob 4:30 popoldne svečano razsvetljena. Ob tej priložnosti bode v vilenici izborna godba igrala vesele poskočnice. K obilnej udeležbi vabi

Gospodarski svet v Divači.

IVAN GODINA

ima svojo

kleparsko delavnico

v ulici via Giulia št. 21.

Prodaja, napravlja in popravlja vsake vrste kleparske stvari, bodisi iz cinka, kositerja, bakra ali medena itd; zalivnike vsake vrste; vrče za mleko, vrče za nategavanje vode in druge za pohištvo potrebne stvari; različne mehe za žvepljanje; sesalke za vodo; banje za kopanje.

Priporočam se toraj vsem onim, ki potrebujejo take reči, in pridam še, da so pri meni cene jako nizke.

3-10

VELIKI IZLET PO ŽELEZNICI TRST-REKA IN NAZAJ

POVODOM SLOVESNOSTI MATERE BOŽJE MILOSTI

pri koji slovesnosti se bode praznovalo šeststoletje, odkar se je preselila na Trst Sveta hiša.

Red obredov, koji se bodo obhajali priobči se po vseh župnijah in občinah. Dne 9. maja zjutraj odide poseben železniški vlak Vozne cene so naslednje II. razred tja in nazaj gold. 6 — III. razred tja in nazaj gold. 4 za osebo.

Z Reke povrne se vlak dne 10. maja zvečer. Z zgornjo vožnjo ceno plačana je tudi knjižica, obsežajoča pojasnila o slovesnosti, kakor tudi knjižica: **Kratke vesti o svetišču**. Obe knjižici izdajo se v treh jezikih: vsakdo si toraj lahko izbere.

Kdor želi podpisom izjaviti, da se udeleži izleta, oglašiti se more v vsaki vasi in občini pri tamošnjih župnih uradih.

V Trstu pa se je priglasiti pri mejnarodni agenciji Carlo Pirelli, Via Arsenale št. 2.

Opazka: Razamo se, da se povrne uplačan denar brez obotavljanja ako ne bi bilo izleta radi prepričlega števila priglasenih.

6-8

Anton Uršič

2-2

v Št. Vidu pri Vipavi

proda ali da v najem mlin s stopami za čreslo, s kojim blagom je kupčija dobro razvita, in nekoliko zemljišča.

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nabez, zadavica, rora, zapala ustijuh itd.

moğu se u kratko vrijeme izliečiti rabljenjem

NADARENH 25-30

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi Prendini. lučbar i lekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdenih kašljih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalah nestaje kao za čudo nuzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponaučinaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima natisnuto na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Cena 30 nč. kutijici zajedno sa napatkom.

Prodaju se u Prendinijevoj lekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih lekarnah svijeta.

42-43

Dežnike in solčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največjej izberi in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg št. 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago.

3-9

Daje se v najem

HIŠA

v Kozini-Herpelje prikladna za hôtel ali pa gospodarstvo. Uprašanja naj se dopošljejo upravništvu tega lista.

2-2

Izborno za setev.

Ameriška grahova sadika rodi v stroku 12 do 14 zrn, ki so jako sladka in ukusna. Za seme poslati je 50 kr. v markah.

2 2

A. Catturani v Trstu.

Prodaja mleka

na trgu Ponte rosso številka 3.

Tu se dobiva vsaki dan dvakrat frišno mleko, katero se depošilja iz St. Petra na Krašu.

Podpisani priporočam se tedaj slovan-skim prebivalcem mesta tržaškega, da bi me podpirali s tem, da za svoje potrebe kupujejo mleko pri meni.

Zagotavljam, da prodajam le pristno kravje mleko in zagotavljam točno potrežbo.

3-4

FRAN GERŽINA.

Naznanilo.

Usojam si p. n. slavnemu občinstvu naznaniti, da sem svojo trgovino iz dose-danjega bivališča v Materiji preložil v Herpelje h. št. 46. Zahvaljujoč se za do-seđanje podporo, prosim slavno p. n. ob-činstvo me počastiti tudi v novom biva-lišću, kjer bom vedno se trudil postrezati z dobrim svežim bragom.

IVAN BABUDER
trgovec. 1-2

Konkurs „1891“

2 gl. 65 kr.

Najfinejša žepna ura!!

ZASTONJ

dobi vsak naročnik še jako fino

verzičico

5-6

Jedna največjih švicarskih tvornic za ure ustavila je izplačevanja ter mi je izročila raz-prodajenje ostale velikanske zaloge teh ur za samo ceno, koje stane delo.

2 gl. 65 kr.

stane samo delo tako ure! toraj je to prilika, ki se redko kodaj ponudi. ako tako uro, ki je trikrat toliko vredna! propustim vsakemu za neznoten donar

2 gl. 65 kr.

in posebe kot present priložim fino verzičico zastonj! Požurite se, dokler jih je še kaj! Raz-pošilja se po poštnem povzetju. Naroča se lahko z dopisnico!

2-6

Prva in največja zaloga ur

(Trvdka Carl Pollack)

Dunaj, II/2 Novaragasse 43.

Lekarna Trnkóczy, v Ljubljani

zraven rotovža

na

velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prijeli pl menih zahval o naših izborne skušenih domačih zdravilih. Lekarna Trnkóczy-jeva trvdka je pet, in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V., Hundsturmstrasse 113 (udi kemična tovarna); dr. Otton pl. Trnkóczy, III., Radeckyp. l. 7 in Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstädterstrasse 30. V Gradci (na Štajerskem) Vendelin pl. Trnkóczy V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spoda navedena zdravila s prvo pošto dobi, da nasl v tako le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovžav Ljubljani.

Marijaceljske kapljice

za želodec so izvrstno uspešne, kot želodec kre-pilno, žlezo ločilno, odva-jalno, bolečine olajšalno in slast do jedi oživljajoče zdravilo. — Sklenica stano 20 kr., tucet 2 gl., 5 tu-catov samo 8 gl.

Opozarjamo, da take isti-

nite Marijaceljske kapljice dobivajo se v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotov-ža na velikem mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet proti trganju

(Gichtgeist).

povsem najboljše zdravilo, lajša in preganja bolečine pri skrnini (revmatizmu), pri trganju po udih, pri bolestitih v križi in živecih, pri otok-lihah, otrpnjenih udih, in in kiti itd.

Zahteva naj se „dr. Ma-lčevega cvetu zoper tr-ganje“ s tikstoječim zna-menjem. Steklenica 50 kr., tucet 4 gl. 50 kr.

Planinski zeliščni sirup kranjski.

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučna bolečine: 1 steklenica 50 kr., 1 tucet 5 gl.

Kričistilne krogljice,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se nže tisočkrat sijajno osv-edišile pri zabasanji človeškega telesa, glavo šlu, otrpnelih udih, skaznemu zelodu, etrnih in obistnih boleznih, v škatljah 4 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr

Trnkóczy-jeva hmeljeva sladna kava (zdravilna kava).

lehko prebavljajoče, želodec kreopilno, redilno sredstvo, je važna za vsacega in neobhodno potrebna v ohranenje in dosego zdravja. 1/4 kil zametek 30 kr.

ANGLEŠKI ČUDOTVORNI BALZAM,

1 steklenica 10 kr., 1 tucet 1 gl., 5 tucetov samo 4 gl.

ZDRAVILA ZA ŽIVINO.

Štupa za živino.

Krava daje mnogo dobrega mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov samo 2 gl.

Ta prav dobra štupa po-maga najbolje pri vseh boleznih krav.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezravnk, vseh nalezljivih kuznih boleznih, kašlja, piučnih in vratnih boleznih, ter odpravlja vse g. iste, tudi vzdr-žuje konje debe s, okrogle i iskrene.

Cvet za konje.

Najbolše mazilo za konje pomaga pri pretėgu šli, otokanju kolien, kopti-nih boleznih, otrp-nosti v boku, križ-ici, otokanju nog, m. burjih na no-gah, izvijenji tih šanji se ila, oprave sušici itd., s kratka ri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabil-nim navodom vred stane le 1 gl., 5 steki z rabilno navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni TRNKOCZY-ja v Ljubljani

zraven rotovža

in vsak dan s pošto razpošiljajo

12-12